

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
Rotel 060102

DOM
2017-09-28
Stockholm

Mål nr
P 1054-17

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Nacka tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2017-01-12 i mål nr P 1317-16, se bilaga A

KLAGANDE

AI

MOTPART

Bygg- och miljönämnden i Norrtälje kommun
Box 808
761 28 Norrtälje

SAKEN

Bygglov för tillbyggnad och plank på fastigheten X i Norrtälje kommun

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Mark- och miljööverdomstolen avslår överklagandet.

Dok.Id 1345134

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2290 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 16	08-561 670 00 08-561 675 50	08-561 675 59	måndag – fredag 09:00-15:00
		E-post: svea.hovratt@dom.se www.svea.se		

YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

AI har, som det får tolkas, yrkat att Mark- och miljööverdomstolen ska ändra mark- och miljödomstolens dom på så sätt att p. 1 och 3 ska upphävas och bygglov beviljas för ett plank på befintlig plats. I andra hand har hon yrkat att Mark- och miljööverdomstolen ska bevilja henne bygglov för ett plank med placering intill tomtgränsen på fastigheten. Hon har vidare yrkat att hon ska beviljas bygglov för tillbyggnad samt att ansökan om bygglov för tillbyggnad respektive plank ska handläggas som två separata ärenden.

Bygg- och miljönämnden i Norrtälje kommun (nämnden) har motsatt sig att mark- och miljödomstolens dom ändras.

UTVECKLING AV TALAN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

AI har vidhållit vad hon anfört tidigare och har i huvudsak tillagt följande:

Dammskyddet i form av plank ska prövas separat från tillbyggnaden eftersom det förstnämnda har en medicinsk implikation. Vid ett möte under hösten 2014 gav bygglovshandläggaren råd och anvisningar inför inlämningen av färdigställd ansökan avseende tillbyggnad. Det bygglovsbefriade temporära dammskyddet hade visat sig vara verksamt och behövde därför permanentas. Handläggarens råd var att låta nämnden ta ställning till om bygglov krävdes för dammskyddet, vars höjd ovan vägbanan motsvarar ett vanligt staket om 120 cm. Handläggaren angav att frågan om bygglov för dammskyddet skulle adderas till den färdiga ansökan. Hon ifrågasatte sammanslagningen av de två ärendena men kravet på gemensam ansökningsblankett kvarstod.

Underinstanserna har inte beaktat att exponeringen för dammpartiklar överskrider tillåtna gränsvärden. Hänsyn bör i denna del tas till WHO:s gränsvärden samt Sveriges och EU:s tillämpning av dessa värden. Det har fastställts att långvarig exponering över dessa nivåer resulterar i en ökad dödlighet i hjärt- och lungsjukdomar samt lungcancer.

På Lagerviksvägen är andelen partikelutsläpp påtagligt större än normalt på en sådan väg eftersom den korta grusvägen trafikeras av en överrepresentation av tunga fordon. Personbilstrafiken på Lagerviksvägen minskar under vintern men den tunga trafiken är i det närmaste oförändrad. I slutet av vägen finns ett varv och en bryggstillverkare och det finns ett flertal tunga fordon på fastigheterna vid vägen som inte har någon annan utfart. Varje gång ett fordon passerar blir det därför också en returresa. Det är därmed högst sannolikt att årsmedelvärdet för hennes fastighets partikelexponering överskrider WHO:s tillåtna årsmedelvärde.

Varken länsstyrelsen eller mark- och miljödomstolen har tillämpat likställighetsprincipen i ärendet på det sätt som skett inom övriga planområdet. Mindre avvikelser om tio procent har inte utgjort praxis inom detaljplaneområdet vare sig tidigare eller i nutid. I stället har mycket stora avvikelser tillåtits såväl avseende byggnaders storlek som placering på punktprickad mark. Därmed finns snarare en praxis att genom generösa bygglov harmonisera nyare byggnader med de stora gamla husen än motsatsen.

Detaljplanens bestämmelser anger inte någon största tillåtna byggyta för huvudbyggnaden på hennes fastighet. Planens 5 § särskiljer tre typer av tomtplats, enbart BFI, BFIA och BFI⁴. Bestämmelsen anger också minsta tillåtna storlek för respektive tomtplats vid exploatering av bebyggelseområdet. Områden med beteckningen BFI⁴ får inte ges mindre storlek än 4000 kvadratmeter, vilket hennes fastighet uppfyller. Planens 6 § mom 2 och 4 anger huvudbyggnadens största tillåtna byggyta för fastighetstyperna ”enbart BFI” och ”BFIA” vars huvudbyggnader inte får uppta en större areal än 80 respektive 140 kvadratmeter. Planbestämmelserna anger däremot inte någon begränsning av den areal huvudbyggnaden får uppta på fastigheter med beteckningen ”BFI⁴”. Begränsningen till 80 kvadratmeter gäller endast fastigheter med beteckningen ”enbart BFI”. De tre fastigheter som gavs beteckningen BFI⁴ var områdets tre största tomtplatser med befintliga stora huvudbyggnader i två plan. Det är därmed logiskt att detaljplanens bestämmelser avseende den yta som huvudbyggnaden får uppta på dessa stora tomtplatser inte blev begränsade till att vida understiga den areal de befintliga husen i realiteten upptog.

Till stöd för sin talan har AI även åberopat fotografier, forskningsrapporter, beslut om dispens för avstyckning samt planbestämmelser.

Nämnden har anfört i huvudsak följande: Nämnden har inte någon erinran mot att tillbyggnaden och dammskyddet handläggs som två separata ärenden. Ansökningar som avviker mot detaljplan ska prövas mot 9 kap. 31 d § plan- och bygglagen (2010:900), PBL, varvid en samlad bedömning ska göras av den avvikande åtgärd som söks och de som tidigare har godtagits. Innebörden av likställighetsprincipen är att kommunmedlemmar i samma situation ska behandlas lika. Vidare ska nämnden vid en ansökan om bygglov göra en bedömning i det enskilda fallet, med utgångspunkt i de specifika försättningsarna som råder på fastigheten.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Mark- och miljööverdomstolen har i likhet med vad som angetts av underinstanserna att pröva den till kommunen ingivna bygglovsansökan och de underliggande beslut som har överklagats. I likhet med mark- och miljödomstolen finner domstolen att ansökan avser nybyggnad av plank som enligt situationsplanen ska placeras i tomtgränsen och en tillbyggnad om ca 40 kvadratmeter inklusive det s.k. apparatrummet. Det var därför rätt av mark- och miljödomstolen att avvisa AIs yrkande att domstolen skulle pröva om bygglov kunde beviljas för befintligt plank placerat utanför hennes tomtgräns. Överklagandet av avvisningsbeslutet kan därför inte bifallas.

Mark- och miljööverdomstolen delar mark- och miljödomstolens bedömning att ansökan avser ett bygglovspliktigt plank och att åtgärden strider mot gällande detaljplan eftersom det placeras på mark som inte får bebyggas. Mark- och miljööverdomstolen delar även bedömningen att det inte kan anses vara fråga om en liten avvikelse från detaljplanen enligt 9 kap. 31 b § 1 PBL. Det AI har anfört om behovet av plank som dammskydd av hälsoskäl kan inte medföra bedömningen att ett plank på platsen skulle vara nödvändigt för att området ska kunna användas eller bebyggas på ett ändamålsenligt sätt och därmed vara tillåtet enligt

9 kap. 31 b § 2 PBL. Avvikelsen kan inte heller godtas enligt 9 kap. 31 c § PBL. AIs överklagande kan därför inte heller bifallas i den delen.

När det gäller ansökan om bygglov för tillbyggnad har AI i Mark- och miljööverdomstolen gjort gällande att det saknas en planbestämmelse om huvudbyggnadens storlek för hennes fastighet eftersom området är markerat med BFI⁴.

Av planbestämmelserna framgår såvitt nu är av intresse följande:

Under 5 § Exploatering av bebyggelseområde anges i 2 mom

”På med BFI⁴ betecknat område får tomtplats icke ges mindre storlek än 4000 kvadratmeter.”

Under 6 § Exploatering av tomtplats anges i 2 mom

”På tomplats, som omfattar med enbart BFI betecknat område får huvudbyggnad icke upptaga större areal än 80 kvadratmeter.”

Frågan är vilken innebörd beteckningen BFI⁴ har avseende utnyttjandegrad, dvs. om 6 § 2 mom är tillämplig på AIs fastighet.

Sett enbart till bestämmelsens lydelse skulle den kunna tolkas såväl på det sätt som AI gör gällande som på det sätt som underinstanserna har tillämpat den. Tolkningen av en otydlig planbestämmelse får ske utifrån planbeskrivningen och vad som där anges om hur planen ska förstås (jämför Mark- och miljööverdomstolens dom den 18 december 2014 i mål nr P 5758-14). Av beskrivningen framgår att planens syfte är att trygga utvecklingsmöjligheterna för den befintliga yrkesverksamheten på Oxhalsö samt att tillgodose behovet av ytterligare permanentbostäder i anslutning till denna yrkesverksamhet. Vidare reserveras mark för ytterligare ett mindre antal fritidshus. Planbestämmelserna reglerar bl.a. minsta storlek för fastigheter, antalet tillåtna våningar samt två olika storlekar på huvudbyggnad. I planen görs genom de ovan nämnda bestämmelserna en förhållandevis tydlig uppdelning mellan vad som är avsett för permanentboende och vad som är avsett för fritidsboende. Mot bakgrund av vad som framgår av planbeskrivningen om planens syfte och hur planbestämmelserna i övrigt är utformade måste bestämmelsen i 6 § 2 mom tolkas så att beteckningen BFI är tillämplig även för områden markerade med BFI⁴. Detta innebär att huvudbyggnaden

på AIs fastighet maximalt får uppta en byggnadsarea om 80 kvadratmeter. Ifråga om huvudbyggnadens storlek delar Mark- och miljööverdomstolen den bedömning som mark- och miljödomstolen har gjort, dvs. att huvudbyggnaden inklusive den lovsökta åtgärden tillsammans skulle få en byggnadsarea om 88 kvadratmeter. Den sökta åtgärden är därmed inte planenlig.

För åtgärder som avviker från detaljplan kan bygglov ändå ges bl.a. om avvikelsen är liten och förenlig med detaljplanens syfte. Bedömningen av om en avvikelse är liten ska emellertid göras med hänsyn till samtliga omständigheter i målet och inte bara utifrån absoluta mått och tal. Mark- och miljööverdomstolen gör därför samma bedömning som länsstyrelsen att den ansökta tillbyggnaden inte kan anses vara en sådan liten avvikelse som avses i 9 kap. 31 b § 1 PBL. Avvikelsen kan inte heller godtas enligt 9 kap. 31 b § 2 eller 9 kap. 31 c § PBL. Vad AI har anfört i övrigt om bl.a. likställighetsprincipen medför inte någon annan bedömning. Därmed finns det inte förutsättningar för att bevilja bygglov för en tillbyggnad enligt ansökan. AIs överklagande ska därför avslås även i denna del.

Sammanfattningsvis ska alltså AIs överklagande avslås i sin helhet.

Domen får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Per Sundberg och Roger Wikström, referent, tekniska rådet Tommy Åström samt tf. hovrättsassessorn Erika Löwhagen.

Föredragande har varit Caroline Appelberg.

NACKA TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2017-01-12
meddelad i
Nacka Strand

Mål nr P 1317-16

KLAGANDE

AI

MOTPART

Bygg- och miljönämnden i Norrtälje kommun
Box 808
761 28 Norrtälje

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen i Stockholms läns beslut 2016-01-20 i ärende nr 4032-34948-2015, se bilaga 1

SAKEN

Bygglov för tillbyggnad och plank på fastigheten X i Norrtälje kommun

DOMSLUT

1. Mark- och miljödomstolen avvisar yrkandet om att bygglov ska medges för ett plank på befintlig plats.
 2. Mark- och miljödomstolen avslår yrkandet om syn.
 3. Mark- och miljödomstolen avslår överklagandet i övrigt.
-

Dok.Id 461151

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 1104 131 26 Nacka Strand	Augustendalsvägen 20	08-561 656 30 E-post: mmd.nacka.avdelning3@dom.se www.nackatingsratt.domstol.se	08-561 657 99	måndag – fredag 08:00-16:30

BAKGRUND

Bygg- och miljönämndens arbetsutskott i Norrtälje kommun (nämnden) beslutade den 3 september 2015 att, såvitt nu är aktuellt, avslå en ansökan om bygglov för tillbyggnad av ett fritidshus samt nybyggnad av plank på fastigheten X. AI överklagade beslutet till Länsstyrelsen i Stockholm (länsstyrelsen) som den 20 januari 2016 beslutade att avslå överklagandet. AI har överklagat länsstyrelsens beslut till mark- och miljödomstolen.

YRKANDEN M.M.

AI har yrkat att hon ska beviljas bygglov, när det gäller *tillbyggnaden*, i första hand för en tillbyggnad om 40 kvm och i andra hand för en tillbyggnad om 35 kvm. När det gäller *planket* yrkar hon att hon ska beviljas bygglov i första hand för ett redan uppfört plank med placering så nära vägen som möjligt, dvs. på befintlig plats, och i andra hand för ett plank med placering intill tomtgränsen på fastigheten. Vidare yrkar hon att domstolen ska hålla syn på platsen. Till stöd för sitt överklagande har hon anfört i huvudsak samma skäl som hos länsstyrelsen och bl.a. tillagt eller understrukit följande.

Om hon beviljas bygglov för en tillbyggnad om 40 kvm skulle det ge henne en total boyta på 76 kvm och en tillfredsställande planlösning både på våningsplanet och i källaren. Det bygglovsbefriade apparatutrymmet ska inte inräknas i byggnadsarean. Om domstolen finner att apparatutrymmet ska inräknas i byggnadsarean ska tillbyggnaden anses som en godtagbar avvikelse från detaljplanen. Hennes befintliga hus kan endast byggas till utefter långsidan. Det är endast genom att byggnadsarean överskrids som hon får en tillbyggnad som möjliggör en meningsfull planlösning till rimlig kostnad. Hon har gett in ritningar där hon redogör för fördelar och nackdelar med en tillbyggnad om 27 och 35 kvm inklusive det s.k. apparatrummet och 40 kvm exklusive apparatrummet. Hon har också gett in en ritning över planlösningen för grannhuset på fastigheten Y. Hon anser att det föreligger diskriminering mot henne. En åtgärd som avviker från planbestämmelserna bör tillåtas om den har beviljats för någon annan i området. Hänsyn ska också tas till en tomts storlek. På större tomter kan större avvikelser godtas, framför allt om

bebyggelsen inte är av enhetlig karaktär. Bebyggelsen inom planområdet har ingen enhetlig karaktär. Hennes tomt är den tredje största av planområdets 23 bostadsfastigheter. Flera personer inom planområdet har fått genomföra samma åtgärd som hon nu har förbjudits. Hennes granne på fastigheten Y har en boyta på 138 kvm trots att det bl.a. är samma planbestämmelser för denna fastighet som för hennes. Deras två fastigheter var förut en och samma och hennes tomt är idag nästan tusen kvadratmeter större än grannens. Apparutrymmet bör inte räknas in i husets byggnadsarea eftersom det aldrig kan bli boyta, det har en källarfunktion utan rumshöjd och är endast en halv meter högt utvändigt i ena änden. Innan hon lät bygga apparatrummet år 2011 fick hon beskedet att inget bygglov för detta behövdes. Hade hon vetat om att så skulle vara fallet hade hon valt en annan utformning och en placering som lättare kunnat integreras i ett blivande källarutrymme. Den tekniska utvecklingen kan leda till att planbestämmelserna minskar i betydelse, vilket bör kunna influera ställningstagandet till hur en avvikelse ska bedömas. Hennes dricksvatten har en alltför hög fluorhalt och kalkhalt, varför hon byggde apparatrummet för att kunna möjliggöra fluor- och kalkavskiljning. Det rör sig alltså om en anpassning till ny teknisk och medicinsk kunskap och ny teknik som bör influera ställningstagandet till avvikelse från detaljplanen.

När det gäller planket är själva träkonstruktionen 180 cm hög, men eftersom marken sluttar kraftigt från vägbanan är dess höjd över vägbanan endast 120 cm. I hennes yttrande till nämnden 2015-04-12 står det felaktigt (se s. 8 p.4 i yttrandet) att planket ska vara placerat med överkanten 140-180 cm över vägbanans nivå. Det ska rätteligen stå 100-120 cm över vägbanans nivå. Det är angeläget för henne att planket finns där som skydd mot framför allt vägdamm, men även oregelbundna ljud och bullertoppar från den närliggande grusvägen. Lagerviksvägen har en överrepresentation av tunga fordon i förhållande till antalet fastigheter. Vägen utefter fastigheten utgörs av en 50 meter lång och brant backe, vilket medför att dammbindande salt rinner av vid regn. Passerande personbilar gasar regelmässigt före backen i avsikt att kunna nå backkrönet utan att växla. Både personbilar och tunga fordon måste dock oftast växla och därefter gasa mitt för huset, vilket river upp extra mycket damm. Länsstyrelsen motiverar inte i sitt beslut vilken damm-

koncentration och trafiktäthet som får anses krävas för att motivera en skyddsskärm mot damm från en grusväg. Inte heller har vägens dragning nära huset eller den ogynnsamma topografin, med branta sluttningar, både utefter själva vägen och sidledes förbi planket ned på tomten, beaktats. Dessa faktorer förstärker dammplymens negativa egenskaper. Hon redogör för vad damm från grusvägar består av, vilka effekter som damm kan ha på hälsan enligt vissa studier, hur olika typer av fordon påverkar exponering av damm, effekterna av bilfärjans ankomst till ön m.m. Det befintliga planket placerades av misstag 85 cm utanför hennes tomtgräns, på allmän platsmark. Hon har i sin bygglovsansökan ansökt om bygglov för ett permanent plank invid tomtgränsen, eftersom det enligt bygglovshandläggaren endast gick att bifoga en situationsplan till ansökan. Hon har dock, enligt bygglovshandläggarens förslag, i sitt yttrande till nämnden daterat den 12 april 2015, bett nämnden ta ställning till om det befintliga planket kan få stå kvar i fortsättningen. Nämnden tog dock inte ställning till detta i sitt beslut.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser framgår av länsstyrelsens beslut, utöver vad som anges nedan.

Frågan om syn

Enligt 3 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar ska domstolen hålla syn på stället, om det behövs. Domstolen bedömer, med hänsyn till den utredning som finns i målet i form av bl.a. fotografier och ritningar, att syn på platsen inte behövs för att kunna bedöma frågorna i målet. Yrkandet om syn ska därför avslås.

Vad mark- och miljödomstolen ska bedöma i målet

Tillbyggnaden

Inledningsvis konstateras att domstolen endast kan pröva det som omfattas av bygglovsansökan och de underliggande besluten, dvs. detta utgör den s.k. prövningsramen. AI har hos domstolen beskrivit olika alternativa

utformningar och storlekar på tillbyggnaden, med eller utan det s.k. apparatrummet inräknat. Av den i målet aktuella ansökan med justerade ritningar daterade 2015-02-12 framgår dock enligt domstolens mening att den gäller bygglov för tillbyggnad om *totalt* ca 40 kvm *inklusive* det s.k. apparatutrymmet (ca 34,5 kvm utbyggnad och ca 5,5 kvm apparatrum). Detta efter en minskning av utbyggnadens storlek motsvarande teknikutrymmets yta genom justerade ritningar som inkom till nämnden den 16 februari 2015, efter ett förtydligande e-postmeddelande från AI till nämnden den 13 februari 2015. Både utbyggnaden och apparatutrymmet är också markerade som "tillbyggnad" på situationsplanen och på ritningarna.

Planket

Ansökan gäller även nybyggnation av plank som enligt situationsplanen ska placeras i tomtgränsen. AI har i denna del, som hon får förstås, framfört synpunkter mot nämndens hantering av hennes bygglovsansökan. Hon har framhållit att nämnden i sin prövning borde ha tagit ställning till om ett befintligt plank på fastigheten kunnat få stå kvar. Hon har hänvisat till att hon bl.a. i yttrande till nämnden den 12 april 2015 påtalat omständigheten med det befintliga planket. Domstolen konstaterar att AI i det aktuella yttrandet bl.a. skrivit att för det fall att det konstateras att fastigheten s76, där en del av det temporära planket av misstag hamnat, förvaltas av Lagerviksvägens samfällighetsförening (Ga 47) enligt officialservitut, så vore det enklaste att låta det temporära planket stå kvar tills vidare. Hon uppger dock i samma yttrande att hon söker bygglov för ett permanent plank med samma utseende som det temporära planket men placerat i enlighet med ingiven situationsplan. Domstolen anser därför att AI får anses ha vidhållit sin befintliga bygglovsansökan med den placering av planket som framgår av situationsplanen. Med anledning av vad AI har uppgett i yttrandet får det istället, enligt domstolens uppfattning, anses ha ålegat nämnden att upplysa henne om att hon kunnat göra en separat ansökan om bygglov för det befintliga planket. Mark- och miljödomstolen finner dock inte att nämnden kan anses ha begått något sådant formellt fel i sin hantering av ärendet, som skulle kunna påverka den nu aktuella prövningen. Domstolen kan inte heller pröva någon annan placering

av planket än den som omfattas av de överklagade besluten. AIs yrkande i den delen ska därför avvisas, dvs. inte prövas i sak.

Sammanfattningsvis gäller frågorna i målet alltså om bygglov kan medges för tillbyggnad om ca 40 kvm *inklusive* apparatrum samt nybyggnad av plank i tomtgräns.

Tillbyggnaden

Vad gäller tillbyggnaden bedömer domstolen, liksom länsstyrelsen, att det aktuella teknikrummet ska ingå i byggnadsarean med de skäl länsstyrelsen har angett. Mot bakgrund av att den justerade ansökan enligt vad som beskrivits ovan endast avser en utbyggnad om ca 35 kvm plus teknikutrymmet om ca 5,5 kvm, bedömer domstolen dock liksom nämnden, och till skillnad från länsstyrelsen, att den aktuella avvikelser från detaljplanen (som medger en byggnadsarea om 80 kvm) är ca 8 kvm ($48 + ca\ 5,5 + 34,5\text{ kvm} = ca\ 88\text{ kvm}$), dvs. den utgör ca 10 procent. Domstolen bedömer vidare att denna avvikelse sedd för sig enligt gällande praxis och utifrån förhållandena på platsen samt placering och utformning av tillbyggnaden, samt vad AI anført om planlösning och funktion, bör kunna bedömas som en liten avvikelse.

Planket

Mark- och miljödomstolen finner inledningsvis liksom länsstyrelsen att det får anses röra sig om ett bygglovspliktigt plank. Detta mot bakgrund av konstruktionens höjd, längd och dess täthet. Domstolen har vid denna bedömning beaktat att plankets höjd vid vägbanan blir lägre än 180 cm. Konstruktionen får anses tät, att det finns viss genomsiktighet vid betraktande från en annan vinkel än rakt framifrån får anses sakna betydelse.

Planket, som är ca 15 meter långt, kommer i sin helhet att placeras på punktprickad mark som enligt detaljplanen inte får bebyggas. Enligt rättspraxis (se bl.a. MÖD:s avgörande den 26 november 2012 i mål nr P 6967-12 samt Regeringsrättens

avgörande RÅ 1995 ref. 21) innebär det faktum att mark i detaljplan har punktprickats att inte bara uppförande av byggnad utan även byggande av plank står i strid mot detaljplanen. Domstolen instämmer således i länsstyrelsens bedömning att åtgärden strider mot detaljplanen.

Nästa fråga är om åtgärden kan anses vara en liten avvikelse från detaljplanen enligt 9 kap. 31 b § 1 p. PBL. Syftet med det aktuella planket är att motverka störningar från den angränsande vägen i form av framför allt damm, men även buller. Mark- och miljödomstolen instämmer i länsstyrelsens bedömning att vägen inte kan anses så tätt trafikerad att det finns skäl att sätta upp ett plank som skydd mot buller (jfr RÅ 2010 not. 33). Även om mark- och miljödomstolen inte ifrågasätter AI och hennes familjs upplevda besvär av damm från vägen, finner domstolen inte att utredningen i målet ger stöd för att det den aktuella vägen ger upphov till en sådan mängd damm att ett plank som skydd mot detta kan anses innebära en sådan liten avvikelse från detaljplanen som avses i nämnda bestämmelse.

Det har enligt domstolens bedömning inte heller framkommit att behovet av ett plank på platsen skulle vara nödvändigt för att området ska kunna användas eller bebyggas på ett ändamålsenligt sätt i den mening som avses i 9 kap. 31 b § p. 2 PBL. Det kan inte heller anses vara fråga om en sådan avvikelse som kan vara godtagbar enligt 9 kap. 31 c § PBL. Mark- och miljödomstolen instämmer även i övrigt i länsstyrelsens bedömning i denna del. Planket i fråga kan alltså inte ses som en liten avvikelse från detaljplan.

Slutsatser

Domstolen gör alltså bedömningen att den tillbyggnad som AI har sökt bygglov för *i sig* kan betraktas som en liten avvikelse från detaljplanen och att bygglov *i* och för *sig* skulle kunna beviljas om övriga förutsättningar för bygglov enligt 9 kap. 30 § PBL skulle bedömas vara uppfyllda. Domstolen anser dock inte att det aktuella planket kan ses som en liten avvikelse. Sedda *tillsammans* kan dock inte heller åtgärderna bedömas som små avvikelser. AI har beretts tillfälle att justera sin ansökan hos nämnden, men har som domstolen uppfattar det

vidhållit sin ansökan avseende båda åtgärderna. En bygglovsansökan bör normalt bedömas som en helhet. Som domstolen tolkar nämndens beslut, trots att skälen är knapphändiga, har den kommit fram till att avvikelserna tillsammans är för stora för att kunna godtas. Domstolen instämmer i den bedömningen och anser att även om tillbyggnaden i sig kan bedömas som en liten avvikelse, kan nu ansökta åtgärder sammantaget inte anses rymmas inom begreppet liten avvikelse (jfr 9 kap 31 d § PBL). Ansökan, som den nu har utformats, kan därför inte beviljas och överklagandet ska därför sammanfattningsvis avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (DV 427)

Överklagande senast den 2 februari 2017. Prövningstillstånd krävs.

Erika Ekman

Maria Bergqvist

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Erika Ekman, ordförande, och tekniska rådet Maria Bergqvist. Föredragande har varit beredningsjuristen Lisa Grill.